

Opas avoimeen TKI-toimintaan

18.3.2019

Seinäjoen ammattikorkeakoulussa on vuositasolla käynnissä satakunta tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohanketta (TKI), joiden yhteenlaskettu volyymi on noin kuusi miljoonaa euroa. Näissä hankkeissa työskentelee ainakin osa-aikaisesti yli kolmasosa henkilöstöstä ja TKI-työvuosia kertyy yhteensä noin 60. Voidaan todeta, että TKI-toiminta on hyvin mittava kokonaisuus SeAMKin arjessa. Isoista panostuksista johtuen on erityisen tärkeää huolehtia siitä, että toiminta on myös vaikuttavaa ja TKI-työn tulokset ovat kaikkien saatavilla. Niin sanotun avoimen TKI-toiminnan tavoitteena on, että kaikki hankkeissa tuotettu tieto saa näkyvyyttä ja osaaminen välittyy tehokkaasti. Tämän tavoitteen aikaansaamiseksi kehitetään aktiivisesti uudenlaisia toimintamalleja.

Avoin TKI-toiminta vahvistuu SeAMKissa

Juuri julkaistu verkkosivusto, Avoin TKI-toiminta: SeAMK-opas

(<https://seamk.libguides.com/avoinTKI-toimintaSeAMKopas>) ohjaa ja tukee avoimen TKI-toiminnan toteuttamista SeAMKissa. Opas täydentää SeAMKin TKI-toimintaohjeita ja auttaa avoimuutta edistävien toimintatapojen käytössä koko TKI-hankkeen elinkaaren ajan aina hankkeen suunnitteluvaiheesta tulosten liiketoiminnalliseen hyödyntämiseen saakka.

Verkkosivulta löytyy SeAMKin avoimen TKI-toiminnan ohjeiden ja toimintatapojen ohella tietoa myös esimerkiksi eri rahoittajien avoimuutta koskevista vaatimuksista. Lisäksi opas neuvoa, miten hankkeissa kerättyjä aineistoja kannattaa tallentaa niin, että ne ovat myöhemminkin löydettävissä sekä hyödynnettävissä. Esimerkiksi aineistojen säilytykseen liittyen opas esittelee kansallisesti ja kansainvälisesti tarjolla olevia palveluja. Oppaassa myös kerrotaan avoimen julkaisemisen hyödyistä sekä esitellään avoimen julkaisemisen tapoja. Lisäksi ei myöskään unohdeta sitä, miten hanketuloksista saadaan mahdollisesti aikaan uutta liiketoimintaa.

Päämääränä avoin tiede ja tutkimus Euroopan laajuisesti

Avointa tiedettä ja tutkimusta on kehitetty OKM:n laatiman tiekartan mukaisesti vuosina 2014 – 2017. Vuonna 2018 avoimen tieteen ja tutkimuksen koordinaatiovastuu siirtyi Tieteellisten seurain valtuuskunnalle eli TSV:lle (ks. Avointiede.fi). Edelleen tavoitteena on, että Suomi on yksi maailman johtavista maista tieteen ja tutkimuksen avoimuudessa. Ammattikorkeakoulut ovat muutamien viime vuosien ajan yhdessä edistäneet osaltaan tätä tavoitetta.

Tutkimuksen avoimuus on myös EU:n innovaatiopolitiikan keskeinen päämäärä. Tämä tulee hyvin esiin esimerkiksi Euroopan komission ja Science European äskettäin julkaisemassa Plan S-julistuksessa. Sen tavoitteena on, että vuodesta 2020 lähtien kaikki kansallisten sekä eurooppalaisten tutkimusrahoittajien

rahoituksella tuotetut tutkimusjulkaisut tulee olla saatavana laadukkaissa avoimissa tiedejulkaisuissa tai julkaisualustoilla. Lisäksi komissio ohjeistaa, että myös tutkimusaineistojen tulisi olla niin avoimia kuin mahdollista (“as open as possible, as closed as necessary”). Nämä tavoitteet ovat merkittäviä ja niiden toteutuminen vaatii uudenlaista osaamista myös suomalaisilta korkeakouluilta.

SeAMKin avoimen TKI-toiminnan opas on laadittu osana “Ammattikorkeakoulujen avoin TKI-toiminta, oppiminen ja innovaatioekosysteemi”-hanketta, joka on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama korkeakoulutuksen kärkihanke. Hanketta koordinoi Seinäjoen ammattikorkeakoulu. **Opas on lisensoitu CC-BY 4.0 -lisenssillä, joten sen sisällöt ovat vapaasti käytettävissä ja muokattavissa.** Täten oppaan tavoitteena on helpottaa myös ammattikorkeakoulujen yhteistä avoimen TKI-toiminnan kehittämiseen tähtäävää työtä.

Seliina Päällysaho ja Jaana Latvanen